

ODLUKU O USLOVIMA I NAČINU OBAVLJANJA MJENJAČKIH POSLOVA

I.

Ovom Odlukom propisuju se uslovi i način obavljanja mjenjačkih poslova, kao i uslovi za izdavanje ovlaštenja.

Mjenjački poslovi, u smislu ove Odluke, jesu poslovi kupovine od fizičkih lica i prodaje tim licima strane gotovine i poslovi otkupa čekova koji glase na stranu valutu i mogu biti unovčeni u stranu valutu.

II.

Mjenjačke poslove mogu obavljati banke i rezidenti - pravna lica i poduzetnici koji su registrirani za obavljanje ovih poslova, koji sa bankom imaju zaključen ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova i imaju ovlaštenje Federalnog ministarstva finansija-Federalnog ministarstva financija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

III.

Pojedini pojmovi u smislu ove Odluke imaju slijedeća značenja:

1. Mjenjač je banka, filijala banke sa sjedištem izvan Federacije Bosne i Hercegovine i ovlašteni mjenjač.
2. Ovlašteni mjenjač je pravno lice ili poduzetnik koji je registriran za obavljanje mjenjačkih poslova, ima zaključen ugovor sa bankom i ima ovlaštenje Ministarstva.
3. Ovlaštenje je pismeno ovlaštenje Ministarstva za obavljanje mjenjačkih poslova koje se izdaje pravnom licu i poduzetniku na osnovu zahtjeva i zaključenog ugovora o obavljanju mjenjačkih poslova sa bankom koji se dostavlja uz zahtjev.
4. Mjenjačko mjesto je prostorna i organizacijska jedinica u kojoj se obavljaju mjenjački poslovi, a može sadržavati jedno ili više blagajničkih mjesta, kao i bankomat za mjenjačke poslove.
5. Blagajničko mjesto je dio mjenjačkog mjesta na kome blagajnik obavlja mjenjačke poslove.

IV.

Banka obavlja mjenjačke poslove u svoje ime i za svoj račun, a ovlašteni mjenjač u svoje ime, a za račun banke.

V.

Mjenjačke poslove banka, odnosno ovlašteni mjenjač koji je sa bankom zaključio ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova (u daljem tekstu: ugovor) obavlja u skladu sa odredbama Zakona o deviznom poslovanju, Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i ovom Odlukom.

VI.

Banka i ovlašteni mjenjač poslove kupovine i prodaje strane gotovine i otkup čekova obavljaju u valutama koje su predmet kupovine i prodaje na deviznom tržištu.

VII.

Ovlašteni mjenjač otkupljuje stranu gotovinu i čekove od fizičkih lica za konvertibilne marke, po kupovnom kursu za gotovinu, odnosno po kupovnom kursu za čekove iz kursne liste banke koja važi na dan otkupa.

Ovlašteni mjenjač prodaje gotovinu fizičkom licu po prodajnom kursu za gotovinu, odnosno po prodajnom kursu za čekove iz kursne liste banke koja važi na dan prodaje.

Banka i ovlašteni mjenjač su dužni da javno istaknu kursnu listu koja sadrži kupovne i prodajne kurseve po kojima kupuju i prodaju stranu gotovinu i otkupljuju čekove.

VIII.

Provizija i druge naknade za mjenjačke poslove ne mogu biti veće od iznosa koji je propisan Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Za obavljanje mjenjačkih poslova može se od rezidenta - fizičkog lica, kao i od nerezidenta - fizičkog lica naplatiti provizija, koja se primjenjuje na protivvrijednost strane gotovine i čekova izražene u konvertibilnim markama, obračunatu po kupovnom, odnosno prodajnom kursu koji važi na dan otkupa, odnosno prodaje. U tom slučaju mora biti javno istaknuto obavještenje o visini provizije koja se naplaćuje.

IX.

Blagajnički maksimum za ovlaštenog mjenjača utvrđuje se na osnovu prosječnog dnevnog otkupa i prodaje gotovine i čekova u prethodnom mjesecu, kao i drugih uslova koji su od uticaja na potrebu držanja gotovine u blagajni, što se reguliše ugovorom sa bankom.

X.

Banka sa ovlaštenim mjenjačem zaključuje ugovor sa rokom važenja do jedne godine, koji se računa od dana zaključenja ugovora. Ovlaštenja dobijena ugovorom ovlašteni mjenjač ne može prenositi na treća lica.

XI.

Rezident - pravno lice i poduzetnik podnosi Ministarstvu zahtjev za dobijanje ovlaštenja za obavljanje mjenjačkih poslova.

Uz zahtjev se prilaže:

- za pravno lice rješenje iz sudskog registra, odnosno za poduzetnika rješenje nadležnog organa iz kojeg je vidljivo da je pravno lice, odnosno poduzetnik registriran za obavljanje mjenjačkih poslova,
  - ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova, zaključen između banke i ovlaštenog mjenjača,
  - rješenje nadležnog organa o ispunjenosti minimalnih tehničkih uslova za rad u skladu sa važećim propisima,
  - za ovlašteno lice za zastupanje pravnog lica i za poduzetnika uvjerenje od nadležnog organa da nije osuđivan za privredne prijestupe i uvjerenje od nadležnog suda da se ne vodi kazneni postupak,
  - dokaz o izvršenom plaćanju takse za dobijanje ovlaštenja u skladu sa posebnim propisom iz oblasti federalnih upravnih taksi.
- Ovlaštenje za obavljanje mjenjačkih poslova Ministarstvo izdaje u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

Ovlašteni mjenjač je dužan prijaviti Ministarstvu promjene u podacima iz stava 2. ove tačke u roku od sedam dana od dana nastanka promjene.

XII.

Ovlašteni mjenjač može zaključiti ugovor samo sa jednom bankom. Ugovor mora obavezno sadržavati odredbe kojima se reguliše:

- primjena kursne liste po kojoj će se obavljati mjenjački poslovi,
- visina i način plaćanja provizije ovlaštenom mjenjaču,
- materijalno-tehnički uslovi koje ovlašteni mjenjač mora ispunjavati za obavljanje mjenjačkih poslova - način i dinamika predaje banci otkupljene gotovine i čekova koji glase na stranu valutu,
- način opskrbe ovlaštenih mjenjača konvertibilnim markama i stranom gotovinom,
- da je za potrebe kontrole ovlaštenog organa lice odgovorno za rad ovlaštenog mjenjača lice koje obavlja mjenjačke poslove na mjenjačkom mjestu i odgovorno lice ovlaštenog mjenjača,
- način izdavanja potvrda o prodaji i otkupu gotovine i otkupu čekova, vođenje evidencije i blagajničkog poslovanja u skladu sa važećim propisima i instrukcijama banke,
- obaveze banke u pogledu obavještanja ovlaštenog mjenjača o obilježju stranih novčanica, pojavi krivotvorenih novčanica, propisima koji regulišu mjenjačko poslovanje i slično.

XIII.

Za obavljanje mjenjačkih poslova ovlašteni mjenjač je dužan:

- na vidnom mjestu, ispred prostora u kome se nalazi mjenjačko mjesto, staviti natpis MJENJAČNICA, na jednom od službenih jezika Federacije i najmanje jednom od svjetskih jezika,
- na vidnom mjestu istaknuti obavještenje o nazivu banke sa kojom ima zaključen ugovor,
- mjenjačko poslovanje knjigovodstveno odvojeno voditi od drugog poslovanja koje obavlja,
- izdati potvrdu o izvršenom otkupu i prodaji, a dnevnik blagajne voditi na način ugovoren sa bankom,
- na vidnom mjestu istaknuti kursnu listu koju primjenjuje i pri otkupu i prodaji primjenjivati kurseve iz istaknute kursne liste banke,
- na vidnom mjestu istaknuti obavještenje o visini provizije (ako se naplaćuje),
- osigurati se od moguće štete (krađa, požar i sl.),
- na vidnom mjestu istaknuti obavještenje slijedećeg sadržaja: "Za svaku izvršenu kupovinu ili prodaju strane gotovine i otkup čekova koji glase na stranu valutu mjenjačnica vam je dužna izdati potvrdu".

Ovlašteni mjenjač je dužan:

- predati banci višak gotovine iznad blagajničkog maksimuma utvrđenog prema tački IX. ove odluke,
- na blagajničkom mjestu ili na drugom mjestu unutar mjenjačkog mjesta držati samo novac čiji je otkup ili prodaja evidentiran ili za koji postoji odgovarajuća blagajnička dokumentacija,
- osigurati da se gotovina u konvertibilnim markama, strana gotovina i čekovi po osnovu mjenjačkog poslovanja čuvaju odvojeno od sredstava iz drugog poslovanja.

Ovlašteni mjenjač je dužan izvještaje o kupovini i prodaji strane gotovine i otkupu čekova koji glase na stranu valutu dostavljati banci na način i u rokovima predviđenim ugovorom.

XIV.

Banka i ovlašteni mjenjač dužni su izvještavati o obavljenim mjenjačkim poslovima Agenciju za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija).

XV.

Agencija obavlja nadzor i kontrolu obavljanja mjenjačkih poslova.

Banka je dužna obavljati direktnu kontrolu ovlaštenog mjenjača sa kojim je zaključila ugovor najmanje jedanput u tri mjeseca.

XVI.

Ako u toku kontrole banke ili ovlaštenog mjenjača Agencija utvrdi da banka ili ovlašteni mjenjač obavlja mjenjačke poslove suprotno propisima, naložit će i odrediti rok toj banci ili ovlaštenom mjenjaču da utvrđenu nepravilnost otkloni.

Ako u roku iz stava 1. ove tačke banka ne otkloni utvrđenu nepravilnost, Agencija će prema toj banci preduzeti mjere u skladu sa zakonom.

Prema ovlaštenom mjenjaču koji ne otkloni utvrđene nepravilnosti u roku iz stava 1. ove tačke preduzeti će se mjere predviđene zakonom.

XVII.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje vrijediti Uputstvo o načinu obavljanja mjenjačkih poslova ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/99).

XVIII.

Ova Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V broj 742/10
26. augusta 2010. godine Sarajevo